

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Žmogaus kūnas Antikos mene	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Audronė Kučinskienė Kitas (-i):	VU Filologijos fakulteto Klasikinės filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
auditorinė	6 semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130 val.	40 val.	90 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Šiuo dalyku siekiama ugdyti: - senovės antikinės kultūros kaip reiškinių ir kaip mokslo disciplinos supratimą; kultūros tyrėjo kompetenciją: gebėjimą atpažinti antikinės kultūros ir meno reiškinius, kritiškai vertinti antikinės tradicijos tęstinumą Vakarų Europos kultūroje ir mene; tarpkultūrinę kompetenciją ir gebėjimą dirbti daugiakultūroje aplinkoje; - gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai, taikant įgytas žinias praktikoje. Studijuojantieji turėtų išmokti rinkti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš skirtingų šaltinių, siekti atvirumo naujovėms ir laisvės nuo stereotipų; organizuoti savo darbą ir mokymąsi, pasirenkant tinkamas strategijas užduotims atlikti. - analitinį ir kritinį mąstymą: gebėjimą analizuoti, išvėlgti sąsajas ir vertinti informaciją (reiškinius, dalykus, žmonių poelgius ir kt.). - nusiteikimą mokytis ir siekti kokybės: gebėjimas vertinti kokybę ir nusiteikimas nuolat tobulėti.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Išklausę šį dalyką, studijuojantieji:		
– įgis žinių apie antikinę (senovės Graikijos ir Romos) kultūrą ir meną: gebės, atpažinti nuotraukose/ paveiksluose pavaizduotus meno objektus; gebės išvardyti ir paaiškinti svarbiausius graikų ir romėnų meno reiškinius; supras antikinės kultūros ir meno savitumą;	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– gebės analizuoti antikinės kultūros ir meno reiškinius, išvėlgti sudėtingas dalis ir ryšius tarp jų; lyginti romėnų,	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir

etruskų, graikų meno reiškinius; atpažinti juos vėlesnėje Europos tradicijoje, vertinti antikinės kultūros ir meno įtaką vėlesnių laikų Europos kultūrai;	dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)	klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– gebės taikyti žinias apie antikinę kultūrą ir meną bendraudami (ne)oficialiose situacijose, dalyvauti diskusijoje ir reiškinius ir pagrįsti savo nuomonę; kritiškai vertinti informaciją apie antikinę Romos kultūrą;	Aktyvaus mokymo(-si) metodai (minčių lietus, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas).	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– bus pasirengę savarankiškai semtis žinių apie senovės Romos kultūrą: surasti, įvertinti ir susisteminti informaciją apie pasirinktą kultūros reiškinį / lankytiną vietą, parengti ir perskaityti pranešimą.	Tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, vaizdo įrašų peržiūra, pranešimų rengimas ir pristatymas).	Pranešimo skaitymas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas: Graikų meno sąvokos apibrėžimas, periodizacija, santykis su ikigraikiškąja kultūra, svarbiausi graikų mentaliteto bruožai. Įvadas. Ikigraikiškasis laikotarpis. Kikladės – seniausių skulptūrinių artefaktų Graikijos teritorijoje lobynas. Žmogaus vaizdavimas Kretos civilizacijos mene, moters reikšmė Kretos civilizacijoje. Kretos kultūros tąsa Mikėnų laikotarpio freskose ir smulkiojoje skulptūroje.	2						2	1	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete.
2. Žmogaus ir mito vaizdavimas archajinio laikotarpio mene. Graikiškų indų formos ir paskirtis. Seniausi vazų tapybos stiliai ir jų santykis su žmogaus vaizdavimu. Skulptūra: nuo ankstyvųjų kūrų iki <i>Kritijo efebo</i> : kūno išlaisvinimas iš sąstingio; pozų ir judesių įvairovė archajinio laikotarpio reljefinėje skulptūroje. Žmogaus vaizdavimo skulptūroje ir tapyboje panašumai.	4						4	2	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
3. Žmogaus kūno sąsajos su architektūra. Vitruvijus <i>Apie architektūrą</i> III. 1. 1–5, IV. 1. 5–			2				2	1	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
4. Graikų klasika: tobulo kūno paieškos. Olimpijos Dzeuso šventyklos skulptūros – griežtasis stilius. Klasikinis	6		2				8	4	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos

idealizmas ir žmogaus anatomijos įvaldymas klasikinėje skulptūroje bei vazų tapyboje. Kalokagatijos išraiška klasikinėje skulptūroje. Graikų vazų tapybos vystymas klasikiniu ir helénistiniu laikotarpiu. Žmogaus anatomijos įvaldymas tapyboje. Šaltiniai apie garsiuosius graikų tapytojus ir skulptorius bei jų darbus (Plinijus, Pausanijas ir kt.).									peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
5. Kūno vaizdavimo metamorfozės helénistiniu laikotarpiu. Seno ir vaikiško kūno estetika, nuogo kūno erotiškumas, patetikos raiška skulptūroje. Nuo idealizmo – prie realizmo. Tikroviškumo tendencijos. Portretinė skulptūra, realistiškumas skulptūroje ir mene.	2						2	1	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
6. Humoras graikų vazų tapyboje: šaržas, satyra, parodija.	2						2		Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
7. Tarpinis atsiskaitymas	2						2	6	Medžiagos kartojimas ir sintetinis, literatūros skaitymas
8. Įvadas. Romėnų meno fenomenas. Sąvokos apibrėžtis, periodizacija, graikų ir etruskų kultūros įtakos; užsakovo ir kūrėjo santykis, kūrėjo padėtis visuomenėje. Svarbiausi etruskų meno bruožai, etruskų įtaka Romos menui ir kultūrai.	2						2		Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete.
9. Romėnų skulptūra: tarp graikiškų formų ir romėniško turinio; politikos retorika romėnų skulptūroje ir architektūroje. Istorinis pasakojamasis reljefas – originali romėnų meno rūšis. Portreto svarba romėnų visuomenėje, portreto raida ir ideologija. Antkapiniai paminklai ir jų socialinė raiška.	4		2				6	3	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
10. Romėnų tapyba – žmogaus kūno ir mitų vaizdavimo galimybės. Pompėjų tapybos stiliai, žanrai, temos; akademinis ir „impresionistinis“ stilius. Fajumo portretai – egiptiečių, graikų ir romėnų kultūrų sintezės fenomenas. Romėnų mozaikos: technikos, siužetai, paplitimas.	6						6	2	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
11. Drabužis kaip statuso ženklas. Amžiaus, lyties, luomo, padėties ženklai graikų ir romėnų drabužiuose.			2				2	2	Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
12. Antikos meno kolekcionavimas Naujaisiais laikais. Du leidiniai, pakeitę Europos madą: Sero Williama Hamiltono	2						2		Literatūros skaitymas, vaizdinės medžiagos

ir vazų kolekcijos ir Nerono Aukso rūmų priešiniai.									peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai seminarų metu.
13. Rašto darbas								48	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, darbo rašymas.
14. Egzaminas								20	Pasiruošimas egzaminui
Iš viso	32		8				40	90	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Tarpinis atsiskaitymas	30 %	semestro metu, išklausių atitinkamą skaičių paskaitų	Vertinimo sistema (gautas pažymys dauginamas iš atsiskaitymo svertinio koeficiento): 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95-100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85-94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75-84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65-74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55-64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51-54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Rašto darbas	30 %	semestro metu, išklausių atitinkamą skaičių paskaitų	12 000–15 000 ženklų (su tarpais) esė. Vertinimo sistema (gautas pažymys dauginamas iš atsiskaitymo svertinio koeficiento): 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95-100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85-94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75-84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65-74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55-64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51-54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Egzaminas	40 %	sesijos metu	Vertinimo sistema (gautas pažymys dauginamas iš atsiskaitymo svertinio koeficiento): 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95-100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85-94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75-84 proc. užduočių.

			7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65-74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55-64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51-54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Robert E. Wheeler,	1999	<i>Romos menas ir architektūra</i>		Vilnius: R. Paknio leidykla
John Boardman	1998	<i>Graikų menas</i>		Vilnius: R. Paknio leidykla
Audronė Kučinskienė	2016	<i>Romėnų vaizduojamasis menas</i>		https://www.flf.vu.lt/mokslas/mokymo-priemones-ir-vadoveliai#2016-metai
Mireille M. Lee	2018	<i>Body, Dress, and Identity in Ancient Greece</i>		Cambridge University Press,
Glenys Davies	2018	<i>Gender and Body Language in Roman Art</i>		Cambridge University Press
Elise A. Friedland, Melanie Grunow Sobocinski, Elaine Gazda	2015	<i>The Oxford Handbook of Roman Sculpture</i>		Oxford University Press
Paul Zanker	2010	<i>Power of Images in the Age of Augustus</i> , transl. by Alan Shapiro		University of Michigan Press
Alexandre G. Mitchell	2009	<i>Greek Vase-Painting and the Origins of Visual Humour</i>		Cambridge University Press
Papildoma literatūra				
Peter Steward	2008	<i>The Social History of Roman Art</i>		Cambridge University Press
Ian Jenkins, Victoria Turner	2009	<i>The Greek Body</i>		British Museum Press
Ian Jenkins	2015	<i>Defining Beauty: the body in ancient Greek art</i>		British Museum Press
Dalia Dilytė	2007	<i>Senovės Graikijos kultūra</i>		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
Dalia Dilytė	2012	<i>Senovės Romos kultūra</i>		Vilnius: Metodika
Paul Zanker	2010	<i>Roman Art</i> , transl. by Henry Heitmann-Gordon		Los Angeles: J. Paul Getty Museum
Andrew Wallace-Hadrill	2008	<i>Rome's cultural revolution</i>		Cambridge University Press
Brendel J. Otto	1995	<i>Etruscan Art</i>		New Haven – London: Yale University Press
J. Boardmann, J. Griffin, O. Murray	1991	<i>Greece and the Hellenistic World.</i>		Oxford: University Press

B. Ashmole	1964	<i>The Classical ideal in Greek sculpture</i>		University of Cincinnati Press
L. Goldscheider (ed.)	2004	<i>Roman Portraits</i>		London: Phaidon Press